

PEMBANGUNAN MODUL PEMBELAJARAN TERARAH KENDIRI
MENGENAI KONSEP DAN GELAGAT KOS BAGI MATA PELAJARAN
PERAKAUNAN KOS DI POLITEKNIK SULTAN HI. AHMAD SHAH,
KUANTAN

NORRIZIINA BT. ABDUL RASHID

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

PERPUSTAKAAN KUI TTHO
3 0000 00085464 0

SCANNED
AVAILABLE ONLINE

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL : PEMBANGUNAN MODUL PEMBELAJARAN TERARAH KENDIRI
KONSEP & GELAGAT KOS BAGI MATA PELAJARAN
PERAKAUNAN KOS DI POLITEKNIK SULTAN HJ. AHMAD SHAH,
KUANTAN

SESI PENGAJIAN : 2003/2004

Saya NORBIZUNA BT. ABDUL RASHID (800118-11-5280)
(HURUF BESAR)

mengaku membenarkan tesis (PSM/Sarjana/Doktor Falsafah)* ini disimpan di Perpustakaan Kolej
Universiti Teknologi Tun Hussein Onn dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis adalah hakmilik Kolej Universiti Teknologi Tun Hussien Onn.
2. Perpustakaan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. **Sila tandakan (✓)

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/ badan di mana penyelidikan dijalankan.

TIDAK TERHAD

Disahkan oleh


(TANDATANGAN PENULIS)


(TANDATANGAN PENYELIA)

Alamat Tetap:
1298 LRG. 16, KG. BESUT
24000 KEMAMAN,
TERENGGANU


Nama Penyelia:
PM MOHD. ASHRAF BIN OTHMAN

Tarikh: MAC 2004

Tarikh: MAC 2004

- CATATAN :
- * Potong yang tidak berkenaan.
 - ** Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD.
 - ♦ Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan, atau disertasi bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan, atau Laporan Projek Sarjana Muda (PSM).

“Saya akui bahawa saya telah membaca karya ini dan pada pandangan saya karya ini adalah memadai dari segi skop dan kualiti untuk tujuan penganugerahan Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional”.

Tandatangan : 
Nama Penyelia : PM MOHD. ASHRAF BIN OTHMAN
Tarikh : MAC 2003

**PEMBANGUNAN MODUL PEMBELAJARAN TERARAH KENDIRI
MENGENAI KONSEP DAN GELAGAT KOS BAGI MATA PELAJARAN
PERAKAUNAN KOS DI POLITEKNIK SULTAN HJ. AHMAD SHAH,
KUANTAN**


NORBIZUNA BT. ABDUL RASHID

**Laporan projek ini dikemukakan
sebagai memenuhi sebahagian daripada syarat
penganugerahan Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional**

**Fakulti Teknologi Kejuruteraan
Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn**

MAC, 2004

"Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang
tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya"

Tandatangan : 
Nama Penulis : NORBIZUNA BT. ABDUL RASHID
Tarikh : MAC 2004

ALHAMDULILLAH

Syukur terhadap Ilahi atas rahmat kesihatan dan keizinanNya
dapat saya melengkapkan Projek Sarjana ini....

Untuk ibu, doa restumu mengiringi kejayaanku, adik-adik dan
kakak-kakakku Norbi sekalian kejayaan ini milik kita bersama

Buat insan tersayang, kasih sayangmu pendorong kejayaan ini
dan rakan-rakan seperjuangan, sokongan dan kritikan kalian
jambatan untuk diriku berada di sini

Segala curahan kasih sayang, sokongan, kritikan dan doa
kalian tidak akan dilupakan.

PENGHARGAAN

Dengan Nama Allah Yang Maha Pemurah Lagi Maha Mengasihani.
Selawat dan salam ke atas Junjungan Besar Nabi Muhammad S. A. W.

Setinggi-tinggi penghargaan ditujukan kepada penyelia projek, PM Mohd. Ashraf bin Othman di atas segala tunjuk ajar dan bimbingan yang berterusan dan tidak berbelah bahagi. Tanpa bimbingan beliau, tidak mungkin projek ini akan berjaya.

Ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada Cik Kamilah bt. Ahmad yang sudi menyelia pembangunan produk dari mula sehingga siap. Encik Husin bin Hitam yang memantau secara tidak langsung pembangunan modul, Encik Hafaz bin Ngah dan pensyarah serta pelajar POLISAS yang memberi kerjasama dalam mendapatkan maklumat, terima kasih untuk kalian.

Tidak lupa buat semua kawan-kawan seperjuangan yang banyak membantu dalam merealisasikan dan menjayakan projek ini. Segala tunjuk ajar dan jasa kalian amat dihargai.

ABSTRAK

Masalah yang sering melanda pelajar dalam proses pembelajaran mereka adalah kekurangan bahan rujukan yang sesuai dengan peringkat mereka. Mereka terpaksa menggunakan buku teks untuk memahami sesuatu pelajaran yang diajar. Penggunaan buku teks ini bukan sahaja rumit tetapi menyukarkan pemahaman pelajar lantaran beberapa kriteria tertentu yang tidak sesuai dengan pelajar. Oleh yang demikian, adalah perlu pelajar dibekalkan dengan bahan rujukan yang boleh membantu mereka untuk memahami lebih mudah sesuatu pelajaran. Kajian yang dijalankan ini adalah bertujuan untuk melihat sejauh mana responden menerima modul pembelajaran yang dibangunkan dari empat aspek penting iaitu ketepatan isi kandungan, keberkesanan persembahan, kesesuaian ilustrasi dan kecukupan aktiviti. Seramai 34 orang responden dipilih daripada pelajar Diploma Akauntansi semester empat dan 8 orang pensyarah dari Jabatan Perdagangan di POLISAS diambil sebagai sampel kajian. Dapatan kajian menunjukkan bahawa para pelajar dan pensyarah memberi maklum balas positif terhadap modul pembelajaran yang dibangunkan dari empat aspek yang dikaji. Ini bermaksud bahawa penggunaan modul dalam pembelajaran boleh dilakukan sama ada sebagai bahan rujukan atau sumber ABBM.

ABSTRACT

One of the problem that has been facing by most student in the polytechnic is the limitation of the reference books. This problem creates difficulties for the student in understanding important facts that they should know. Using of textbooks often make the student very confuse or understand the concept because the approach used in textbook were not suitable with student's level of understanding. This research was carried out to analyze how far the respondents accepted the module that was developed by researcher. This analysis were focused on four aspects; the validity of module content, effectiveness of the presentation, suitability of illustrations and sufficient activities. 34 students from the Diploma Accountancy course, fourth semester and 8 lecturers from Trade Department in POLISAS were choosed to be respondents. All 42 questionnaires were received and analyze and it showed that all respondents agreed and gave positive response on the module. This gave indication that this module can be used by students and lecturers in their teaching and learning process or as a source of references for the teaching aid.

KANDUNGAN

| BAB | PERKARA | MUKA SURAT |
|------------|----------------------------|-------------------|
| | HALAMAN JUDUL | i |
| | HALAMAN PENGAKUAN | ii |
| | HALAMAN DEDIKASI | iii |
| | HALAMAN PENGHARGAAN | iv |
| | ABSTRAK | v |
| | ABSTRACT | vi |
| | KANDUNGAN | vii |
| | SENARAI JADUAL | xi |
| | SENARAI RAJAH | xii |
| | SENARAI LAMPIRAN | xiii |
| 1 | Pengenalan | |
| | 1.0 Pendahuluan | 1 |
| | 1.1 Latar Belakang Masalah | 3 |
| | 1.2 Pernyataan Masalah | 4 |
| | 1.3 Persoalan Kajian | 6 |
| | 1.4 Objektif Kajian | 6 |
| | 1.5 Kerangka Teori | 7 |

| BAB | PERKARA | MUKA SURAT |
|------------|-----------------------|--|
| | 1.6 | Kepentingan Kajian 8 |
| | 1.7 | Skop Kajian 8 |
| | 1.8 | Batasan Kajian 9 |
| 2 | SOROTAN KAJIAN | |
| | 2.0 | Pendahuluan 10 |
| | 2.1 | Pembelajaran 11 |
| | 2.1.1 | Definisi pembelajaran 11 |
| | 2.2 | Teori Pembelajaran Humanis 12 |
| | 2.2.1 | Prinsip pendidikan Carl Rogers 13 |
| | 2.2.2 | Prinsip pendidikan Abraham Maslow 14 |
| | 2.3 | Pembelajaran Terarah Kendiri 15 |
| | 2.4 | Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran 17 |
| | 2.5 | Definisi Dan Konsep Modul Pengajaran Dan Pembelajaran 18 |
| | 2.6 | Ciri-ciri Modul 20 |
| | 2.7 | Kepentingan Pembelajaran Bermodul 23 |
| | 2.8 | Perbandingan Pembelajaran Tradisional Dan Pembelajaran Bermodul 26 |
| | 2.9 | Garis Panduan Penulisan Modul 28 |
| | 2.10 | Sorotan Kajian Lepas 29 |

| BAB | PERKARA | MUKA SURAT |
|------------|----------------------------|-------------------|
| 3 | METODOLOGI KAJIAN | |
| 3.0 | Pendahuluan | 31 |
| 3.1 | Reka Bentuk Kajian | 32 |
| 3.2 | Sumber Data | 32 |
| | 3.2.1 Data primer | 32 |
| | 3.2.2 Data sekunder | 33 |
| 3.3 | Populasi Dan Sampel | 33 |
| 3.4 | Instrumen Kajian | 34 |
| | 3.4.1 Borang soal selidik | 34 |
| 3.5 | Kajian Rintis | 36 |
| | 3.5.1 Modul | 36 |
| | 3.5.2 Borang soal selidik | 37 |
| 3.6 | Penganalisan Data | 38 |
| | 3.6.1 Analisis kualitatif | 38 |
| | 3.6.2 Analisis kuantitatif | 38 |
| 3.7 | Prosedur Kajian | 40 |
| 3.8 | Rumusan | 41 |

| BAB | PERKARA | MUKA SURAT |
|------------|---|-------------------|
| 4 | REKA BENTUK PRODUK | |
| 4.0 | Pendahuluan | 42 |
| 4.1 | Objektif Penghasilan Modul | 43 |
| 4.1.1 | Menjadikan sesi pengajaran dan pembelajaran lebih terancang | 43 |
| 4.1.2 | Menambah bahan pengajaran dan pembelajaran. | 43 |
| 4.2 | Reka Bentuk Dan Ciri-ciri Modul | 44 |
| 4.2.1 | Mudah untuk dipelajari | 44 |
| 4.2.2 | Persembahan isi kandungan yang interaktif | 45 |
| 4.2.3 | Menulis isi pelajaran dalam bentuk seksyen kecil | 46 |
| 4.3 | Kandungan Modul | 47 |
| 4.3.1 | Objektif umum dan objektif khusus | 47 |
| 4.3.2 | Persembahan isi | 47 |
| 4.3.3 | Latihan | 48 |
| 4.3.4 | Rujukan modul dan rujukan tambahan | 48 |
| 4.4 | Aspek Penilaian | 48 |
| 4.4.1 | Penilaian formatif | 49 |
| 4.4.2 | Penilaian summatif | 50 |
| 4.5 | Kronologi Pembinaan MPTK | 50 |
| 4.6 | Batasan MPTK | 52 |
| 4.6.1 | Kos | 52 |
| 4.6.2 | Masa | 52 |
| 4.6.3 | Pengetahuan | 53 |

| BAB | PERKARA | MUKA SURAT |
|------------|---|-------------------|
| | 4.6.4 Topik | 53 |
| 4.7 | Rumusan | 53 |
| | | |
| 5 | ANALISIS DAN DAPATAN DATA | |
| | 5.0 Pendahuluan | 55 |
| 5.1 | Analisis Data | 56 |
| | 5.1.1 Analisis data bahagian A | 56 |
| | 5.1.2 Analisis data bahagian B | 57 |
| | 5.1.3 Analisis data bahagian C | 68 |
| 5.2 | Rumusan | 68 |
| | | |
| 6 | PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN PENUTUP | |
| | 6.0 Pendahuluan | 69 |
| 6.1 | Perbincangan | 70 |
| | 6.1.1 Penerimaan responden terhadap ketepatan isi kandungan | 70 |
| | 6.1.2 Penerimaan responden terhadap persembahan modul | 71 |
| | 6.1.3 Penerimaan responden terhadap ilustrasi | 73 |
| | 6.1.4 Penerimaan responden terhadap aktiviti | 74 |

| | | | |
|-----|-----------------|--------------------|----|
| 6.2 | Kesimpulan | 74 | |
| 6.3 | Cadangan | 75 | |
| | 6.3.1 | Pembaikan modul | 75 |
| | 6.3.2 | Kajian akan datang | 76 |
| 6.4 | Rumusan | 77 | |
| | RUJUKAN | 79 | |
| | LAMPIRAN | 82 | |

SENARAI JADUAL

| NO. JADUAL | TAJUK | MUKA SURAT |
|-------------------|---|-------------------|
| 2.1 | Perbezaan Pembelajaran Tradisional Dengan Pembelajaran Bermodul | 26 |
| 3.1 | Skala Pemeringkatan Likert | 35 |
| 3.2 | Kaedah Penganalisan Data Berdasarkan Persoalan Kajian | 39 |
| 5.1 | Tahap Kecenderungan Min | 56 |
| 5.2 | Latar Belakang Responden | 57 |
| 5.3 | Analisis Deskriptif Item Seksyen 1 (Kandungan Modul) | 58 |
| 5.4 | Analisis Deskriptif Item Seksyen 2 (Persembahan Modul) | 60 |
| 5.5 | Analisis Deskriptif Item Seksyen 3 (Ilustrasi) | 62 |
| 5.6 | Analisis Deskriptif Item Seksyen 4 (Aktiviti) | 65 |

SENARAI RAJAH

| NO. RAJAH | TAJUK | MUKA SURAT |
|------------------|---|-------------------|
| 1.1 | Kerangka Teori | 7 |
| 3.3 | Prosedur Kajian | 40 |
| 4.1 | Carta Alir Reka Bentuk Dan Pembinaan MPTK | 51 |

SENARAI LAMPIRAN

| LAMPIRAN | TAJUK | MUKA SURAT |
|-----------------|-------------------------|-------------------|
| Lampiran A | Borang Soal Selidik | 82 |
| Lampiran B | Borang Pengesahan Pakar | 88 |
| Lampiran C | Hasil Kajian Rintis | 89 |
| Lampiran D | Analisis Data | 90 |
| Lampiran E | Produk | 102 |

Bab 1

PENGENALAN

1.0 Pendahuluan

Perkembangan teknologi terkini semakin pesat selari dengan arus globalisasi yang sedang melanda di setiap pelusuk dunia telah memberi kesan kepada negara dari pelbagai aspek kehidupan sama ada bercorak positif mahupun negatif. Ini jelas dapat dilihat melalui sistem ekonomi dan pendidikan di negara ini. Pendidikan di Malaysia khususnya, telah mengalami beberapa peringkat perubahan dan berkembang mengikut keperluan semasa dan akan datang. Pendidikan pada masa kini lebih berteraskan kepada kemajuan sains dan teknologi. Dengan kata lain, proses pengajaran dan pembelajaran adalah lebih berpusatkan kepada pelajar dalam suasana pembelajaran yang kondusif.

Sememangnya pengajaran dan pembelajaran yang berpusatkan kepada pelajar dengan penggunaan teknologi pendidikan dapat mewujudkan satu suasana pembelajaran yang lebih dinamis. Sementara itu, pengajaran yang berteknologi berperanan untuk membolehkan proses pengajaran yang berkesan melalui penggunaan kaedah dan teknik yang sistematik bagi mencapai objektif pengajaran.

Teknologi pendidikan tidaklah tertumpu kepada peralatan yang digunakan dalam proses pengajaran dan pembelajaran sahaja tetapi melibatkan proses pengajaran dan pembelajaran yang memberi manfaat. Teknologi dalam pendidikan melibatkan satu sistem yang meliputi perkakasan, bahan, teknik, organisasi, pengetahuan dan ketrampilan. Proses pengajaran dan pembelajaran berorientasikan modul sendiri semakin popular pada masa kini di pusat-pusat pengajian tinggi. Penciptaan modul pembelajaran sendiri ini dapat memuatkan segala maklumat yang berkaitan dengan tajuk yang akan diajar bagi menyenangkan pembelajaran murid dan akan menjadikan proses pengajaran guru lebih berkesan seterusnya menghasilkan para pelajar yang cemerlang (Abd. Rahim Mohd. Saad, 1996).

Modul pembelajaran sendiri adalah melibatkan tiga elemen penting iaitu perancangan, penyampaian dan penilaian semasa proses pengajaran dan pembelajaran dilaksanakan. Penghasilan modul sendiri berasaskan kepada sukatan pelajaran dengan memberi penekanan kepada aktiviti-aktiviti yang digunakan untuk pembelajaran para pelajar. Modul juga dikatakan bertujuan untuk memperkayakan bahan pengajaran dan pembelajaran sesuatu mata pelajaran dan pada masa yang sama berfungsi sebagai alat bahan bantu mengajar (ABBM) bagi menyokong sesi pembelajaran (Sharifah Alwiah, 1987).

menyebabkan pelajar menganggap belajar hanya untuk lulus peperiksaan. Oleh itu, kemahiran menggunakan kaedah pembelajaran adalah penting kerana ia akan dapat memotivasikan pelajar, meningkatkan daya fikiran mereka ke arah fikiran yang lebih kritis (Omardin Ashaari, 1999)

Penggunaan modul dalam pembelajaran menurut Sharifah Alwiah (1987) menjadikan penyampaian pelajaran lebih berkesan. Ini kerana segala maklumat yang terkandung dalam modul adalah lengkap merangkumi objektif pembelajaran dan aktiviti-aktiviti atau gerak kerja untuk pembelajaran pelajar. Namun begitu, penggunaan media pembelajaran seperti modul perlu dirancang agar ia mampu memberi impak positif kepada pengguna. Persembahan dan aktiviti dalam modul perlu dipelbagaikan agar ia sesuai dan meningkatkan motivasi pelajar untuk menggunakannya (Nor Rizan, 2002)

1.2 Pernyataan Masalah

Proses pembelajaran merupakan satu proses yang berlaku sepanjang hayat. Menurut Ishak (2002), pembelajaran ialah proses pemerolehan maklumat dan pengetahuan, penguasaan kemahiran dan tabiat serta pembentukan sikap dan kepercayaan. Di dalam kelas tradisional, pembelajaran adalah berpusatkan guru di mana guru dianggap sebagai pendita di atas pentas. Guru dianggap sebagai orang yang serba tahu dan ditugaskan untuk menyalurkan ilmu pengetahuan kepada pelajarannya. Manakala pelajar dalam proses pendidikan tradisional hanya terlibat secara pasif tanpa memberi apa-apa input kepada proses pembelajaran dan pengajaran (Ee Ah Meng, 2003).

Walau bagaimanapun, dalam era teknologi maklumat kini, pembelajaran berpusatkan guru ini perlu ditukar kepada pembelajaran berpusatkan bahan pelajaran. Ini disokong oleh Jaya Kumar (2002), yang mengatakan bahawa pelajar perlu berdikari pada masa-masa tertentu dan bertanggungjawab untuk pembelajarannya serta membuat perancangan dan mencari bahan atau maklumat dengan daya usaha dan inisiatif sendiri. Tetapi, peranan guru sebagai pembimbing masih tidak boleh dinafikan. Menurut Ishak (2001), peranan guru sebagai mu'alim, murabbi, muaddib, muhallil dan qiadi masih kekal, malah perlu dimantapkan khususnya dalam menghadapi globalisasi.

Oleh itu, Pembelajaran Terarah Kendiri (PTK) merupakan kaedah pembelajaran yang dirasakan sesuai untuk diketengahkan dalam proses pengajaran dan pembelajaran kini. PTK merupakan satu proses pembelajaran di mana pelajar menetapkan sendiri pembelajaran mereka, keperluan pembelajaran, matlamat yang hendak dicapai, strategi pembelajaran dan akhirnya menilai hasil pembelajaran mereka. Namun begitu, melalui pembacaan dan kajian awal pengkaji terhadap Politeknik di Malaysia, didapati proses pembelajaran bagi Perakaunan Kos masih kekurangan bahan tambahan untuk pelajar membuat rujukan. Selain itu, sistem pembelajaran masih lagi berasaskan "*chalk and talk*" dan berpusatkan guru.

Justeru, berdasarkan kepada permasalahan ini, pengkaji telah menghasilkan satu modul bercetak iaitu Modul Pembelajaran Terarah Kendiri (MPTK) bagi topik Konsep dan Gelagat Kos iaitu salah satu topik yang terdapat dalam silibus Perakaunan Kos. Ini kerana menurut Sharifah Alwiah (1987) penghasilan modul mampu memudahkan pelajar dalam memahami dan menguasai isi pelajaran. Penglibatan guru pula berlaku secara tidak langsung untuk memberi tunjuk ajar kepada pelajar. Maka melalui kaedah pembelajaran bermodul ini akan dapat menyediakan maklum balas yang tepat mengenai pencapaian pelajar dan dapat mewujudkan proses pengajaran dan pembelajaran lebih menarik dan berkesan. Seterusnya pengkaji telah menilai modul yang dibangunkan sama ada boleh digunakan sebagai ABBM atau tidak dari empat aspek iaitu isi kandungan,

persembahan, ilustrasi dan aktiviti dengan mengambil kira perspektif pensyarah dan pelajar.

1.3 Persoalan Kajian

Berdasarkan permasalahan kajian yang dikemukakan, beberapa persoalan kajian berikut perlu dijawab melalui kajian ini.

- 1) Adakah isi kandungan dalam MPTK ini memenuhi keperluan pembelajaran kumpulan sasaran?
- 2) Adakah persembahan modul menarik dan sesuai dengan kumpulan sasaran?
- 3) Adakah ilustrasi dalam modul membantu pemahaman kumpulan sasaran terhadap topik yang dibincangkan?
- 4) Adakah latihan yang disediakan dalam modul sesuai dengan tahap kumpulan sasaran?

1.4 Objektif Kajian

- 1) Membangunkan modul yang mempunyai isi kandungan yang tepat dengan kehendak kumpulan sasaran
- 2) Menilai modul yang boleh menarik minat dan sesuai dengan kumpulan sasaran
- 3) Mengenalpasti kesesuaian modul untuk tambah nilai modul tersebut